

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Staré Město

**JEN SI, DĚTI, VŠIMNĚTE, CO JE
KRÁSY NA SVĚTĚ**

Školní rok 2020/2021

Zpracovala: Anna Bílá, ředitelka MŠ

Č. j.:

Projednán 31. 8. 2020

Účinnost od 1. 9. 2019

OBSAH :

1. Identifikační údaje o mateřské škole
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky předškolního vzdělávání
  - 3.1 Věcné vybavení, prostorové podmínky
  - 3.2 Podmínky zdravé životosprávy
  - 3.3 Psychosociální podmínky
  - 3.4 Organizace
  - 3.5 Řízení mateřské školy
  - 3.6 Personální a pedagogické zajištění
  - 3.7 Spoluúčast rodičů
  - 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných
  - 3.10 Podmínky vzdělávání dětí mladších tří let
4. Organizace výchovy a vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém
8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 8.1 Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
  - 8.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními
  - 8.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
  - 8.4 Vzdělávání dětí dvouletých
9. Vzdělávání dětí nadaných
10. Distanční vzdělávání

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název ŠVP PV: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Jen si, děti, všimněte“

Zkrácený název: ŠVP PV „Jen si, děti, všimněte“

Platnost dokumentu: 1. 9. 2019

Název školy (právního subjektu): Mateřská škola Staré Město, okres Bruntál, příspěvková organizace

Sídlo školy: Staré Město 6, 792 01

Adresa pracoviště: Staré Město 6, 792 01

Ředitelka: Anna Bílá

Telefon: 554 725 272

E-mail: ms.staremesto@tiscali.cz

Webové stránky školy: www.obecstaremesto.cz – sekce
Mateřská škola

IČO: 75029294

Zřizovatel školy: Obec Staré Město

Adresa zřizovatele: Staré Město 66, 792 01

Telefon: 554 715 624, p. starosta: 724 180 668

E-mail: obec@staremesto.cz

Webové stránky obce: www.obecstaremesto.cz

IČO: 00576051

Název ŠVP PV: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě“

Zkrácený název: ŠVP PV „Jen si, děti, všimněte“

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2019 (aktualizace ŠVP PV zpracovaného k 1. 9.2017)

2. Obecná charakteristika školy :

Mateřská škola sídlí v historické budově blízko středu obce.

Od 1. ledna 2003 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou.

MŠ byla původně dvoutřídní s kapacitou 43 dětí. Současná kapacita je 28 dětí.

Pro letošní školní rok je v provozu jedna smíšená třída s počtem 23 dětí ve věku 2 – 6,5 let.

V září 2010 byl zahájen provoz mateřské školy po rozsáhlé rekonstrukci. Budova byla kompletně odizolována, byla vyměněna střešní krytina, přistavěna šatna, celkově zmodernizováno zázemí školní jídelny včetně nového zařízení. Nově bylo zbudováno venkovní WC pro děti, z půdy zřízena nová odpočívárna, zvětšena herna pro děti. Mateřská škola byla vybavena novým nábytkem. Budova má nová okna, dveře i rozvody vody, elektřiny a topení. Nově je škola vybavena vzduchotechnikou. Nedokončeno zůstává podkroví budovy. V závěru školního roku 2012/2013 bylo provedeno venkovní zateplení budovy a fasáda.

Prostory původně plánované jako Mateřské centrum byly stavebně dokončeny obcí z projektu MPSV a od 2. 5. 2017 jsou zde v provozu MIKROJESLE. Zřizovatelem tohoto samostatného zařízení je obec.

Po rekonstrukci má mateřská škola stávající kapacitu 28 dětí.

Budova MŠ je dvoupodlažní, nepodsklepená, součástí jsou půdní prostory. K budově je přistavěna kotelna, na kterou navazuje venkovní WC dětí a sklad zahradních hraček.

V přízemí budovy se nachází šatna dětí; jídelna s částí herny; sklady potravin a celé zázemí školní jídelny – šatna, kancelář, další sklady, úklidová komora. V poschodí máme herna; odpočívárnu pro děti, hygienické zařízení pro děti, WC pro zaměstnance, šatnu zaměstnanců a kancelář. Potřebovali bychom kabinet pro ukládání pomůcek a zásobních materiálů pro práci s dětmi. V červenci 2020 byl zpracován projekt na dokončení rekonstrukce půdních prostor. Ve spolupráci s MAS byl podán a mateřská škola čeká na vyrozumění o schválení žádosti. Zde je kabinet naplánován současně s ateliérem pro TV, Hv a Vv a společná setkávání s rodiči.

K budově přináleží velká školní zahrada. Tato je oplocená, nový plot byl ze dvou stran zhotoven na jaře 2020. Rostou zde také vzrostlé stromy – lípy a javory. Vzrostlé smrky, které byly vysázeny z východní strany zahrady podél plotu, byly v posledních letech napadeny kůrovcem a bylo nutno je postupně všechny pokácet.

Z dřívějších dob máme na zahradě velké pískoviště a altán. Od prázdnin 2014 využíváme k obohacení pohybového rozvoje dětí také herních prvků z akátu. Máme statické chůvy - lesní trávu, lanochod, lanový tunel a skluzavku ve svahu. Zahradu využívají také děti z mikrojeslí.

Z projektu MŽP bylo v červnu 2018 realizováno několik dalších prvků v přírodním stylu. Je to tunel ve svahu, 2 ks houpačky „hnízdo“, hrazda, sloupy na kulech pro síť, lano či tkaní, 2 ks vyvýšené záhony, kamenná zídka s ohništěm a bylinková spirála. Došlo také k výsadbě 20 ks keřů, které by měly částečně tvořit živý plot.

Terén školní zahrady je členitý a poskytuje dětem rozmanité pohybové vyžití ve všech ročních obdobích.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Provoz mateřské školy je hrazen příspěvkem obce, rodiče hradí školné dle vyhlášky.

Mateřská škola je velká, schází nám však větší prostor pro bezpečné cvičení a společné scházení při různých akcích pro rodiče. Ten se nabízí v stavebně nedokončeném podkroví. Možnost zřízení třídy pro mladší děti s příslušenstvím jsme zvažovali v prostorách původně plánovaného mateřského centra, kde jsou v současné době umístěny obecní mikrojesle, vybudované z projektu MPSV.

Vybavení mateřské školy hračkami, pomůckami a materiály je dostatečné, pro nový školní rok doplněno o pomůcky a hračky pro nejmladší děti. Odpovídá počtu i věku dětí. Hračky jsou průběžně obměňovány a doplňovány. Jsou většinou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a aby si je mohly samy brát a ukládat.

Děti se svými pracemi podílejí na výzdobě školy.

Kuchyň a její zázemí jsou po rozsáhlé rekonstrukci, která byla dokončena v srpnu 2010. Vybavení je moderní a funkční, odpovídá všem předepsaným požadavkům. Drobný nedostatek – umyvadlo pro mytí rukou v přípravně zeleniny bylo doinstalováno vedle mycího dřezu v srpnu 2016.

3.2 Podmínky zdravé životosprávy

Poskytujeme dětem zdravou a vyváženou stravu dle příslušných předpisů.

Ve školní jídelně je zachována vhodná skladba jídelníčků na základě doporučené pestrosti stravy, jsou dodržovány předepsané technologie přípravy pokrmů a nápojů. Během celého dne je pro děti zajištěn dostatečný pitný režim – ve třídě je každé ráno nádoba s čerstvým nápojem a děti mají vedle ní každé svůj hrníček; kdykoliv se mohou napít a učitelky dětem pití připomínají.

Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány tříhodinové intervaly.

Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

Pro děti je zajištěn pravidelný rytmus a řád.

Je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku dětí.

3.3 Psychosociální podmínky

Nově přijaté děti mají možnost adaptační doby, tak, aby se postupně přizpůsobily novému prostředí a režimu.

Všichni zaměstnanci MŠ vytváří dětem takové prostředí, aby se cítily spokojeně a bezpečně.

Osobní svoboda dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu školy. Učitelky i ostatní zaměstnanci se snaží o nenásilnou komunikaci s dětmi, která je jim příjemná a srozumitelná a navozuje vztah důvěry a spolupráce.

Převažují pozitivní hodnocení a pochvaly, podporujeme děti nebát se vystupovat, jednat a pracovat samostatně, důvěřovat si.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil dobrý kolektiv kamarádů, kde jsou všichni rádi.

3.4 Organizace

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na potřeby dětí i na aktuální situaci ve třídě.

Nejmladším dětem se po dobu řízených činností dětí 5ti – 6ti letých věnuje školní asistentka, která je v MŠ jako personální podpora z projektu ŠABLONY II a v září zahájila studium předškolní pedagogiky a psychologie a na částečný úvazek je zaměstnána z rozvojového programu MŠMT na překryvy jako učitelka.

Děti jsou denně přiměřeně dlouho venku, mají dostatek volného pohybu.

Pohybové aktivity jsou zařazovány denně.

Učitelky se plně věnují dětem, je uplatňován individuální přístup k dětem. Děti mají možnost pracovat svým tempem, vracet se k nedokončeným hrám a činnostem.

Denní činnosti přizpůsobujeme potřebám dětí a aktuální situaci ve třídě.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny - viz pracovní náplně.

Ředitelka zapojuje pracovníky do řízení MŠ, nechává jim dostatek prostoru pro seberealizaci a respektuje jejich názor.

Školní vzdělávací program vypracovává ředitelka ve spolupráci s učitelkou.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a podporuje jejich spolupráci.

Všechny pracovníky MŠ se směrem k dětem snaží postupovat jednotně.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem, - Obcí Staré Město, s oddělením školství finančního odboru obce s rozšířenou působností v Bruntále, s místním občanským sdružením Korálky, s Pedagogicko-psychologickou poradnou Bruntál, se Základní školou Jesenická Bruntál, se Základní školou Petrin Bruntál, se Základní uměleckou školou Bruntál, s logopedkou - Mgr. Jaromírou Večeřovou a se Speciálně pedagogickým centrem pro MP a VŘ při Základní škole Bruntál, Rýmařovská 15.

Nárazově je navazována spolupráce s ostatními mateřskými školami (MŠ Pionýrská Bruntál, MŠ Razová - v oblasti výměny zkušeností, MŠ Malá Morávka – především v oblasti práce školní jídelny, se ZŠ a MŠ Rudná pod Pradědem v oblasti inspirace pro práci v MŠ – využívání příležitosti k účasti na divadelních a sportovních akcích, MŠ Komenského Bruntál – vzájemné předávání zkušeností z fungování přírodní zahrady, z oblasti logopedické péče a čtenářské pregramotnosti, semináře, návštěvy kulturních akcí).

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Na naší mateřské škole pracuje stabilizovaný kolektiv pracovníků.

Obě pedagogické pracovnice, ředitelka i učitelka mají požadované vzdělání pro práci s předškolními dětmi, školní asistentka studuje VOŠ – předškolní pedagogiku a je na částečný úvazek zaměstnána i jako učitelka.

Učitelky i ředitelka se dle možností zúčastňují DVPP, všichni zaměstnanci jsou proškoleni v oblasti BOZP a PO. Ředitelka má certifikát logopedického asistenta, obě stálé pedagogické pracovnice absolvovaly kurz Logopedický preventista.

Mateřská škola má zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě, v našem případě 2 a půl hodiny denně. Překrývání učitelek využíváme ve 2. pololetí k intenzivní přípravě na vstup do ZŠ s nejstaršími dětmi v části doby vyhrazené k odpočinku po obědě. Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelek ve třídě jsou především pobyty venku, exkurze a návštěvy mimo objekt mateřské školy. Velkou pomocí, především při práci s nejmenšími dětmi nám je personální podpora z projektu Šablony – školní asistent. Bude pracovat do konce června 2021.

Kuchařka a zároveň vedoucí školní jídelny je plně kvalifikovaná a pravidelně se účastní hygienických školení.

Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla zajištěna optimální péče při všech činnostech dětí. Všechny pracovnice mají pěkný vztah k dětem, snaží se uplatňovat citlivý a individuální přístup ke každému z nich.

3.7 Spoluúčast rodičů

Rodiče mají volný přístup do MŠ, snažíme se o vytvoření a navození vzájemné vstřícnosti, důvěry, otevřenosti a respektu.

O dění v naší MŠ informujeme rodiče nových dětí individuálně, společně na třídní schůzce začátkem školního roku v první polovině října a dále prostřednictvím nástěnky v šatně dětí.

Podrobnosti o chystaných akcích mohou rodiče podle potřeby projednávat s učitelkami.

Jsme připraveni na požádání zajistit besedy s odborníky, vyhledat a poskytnout odbornou literaturu ohledně výchovy a vzdělávání předškolních dětí v rámci našich možností.

Spolupracujeme s rodiči našich dětí při zapůjčování pohádkových knížek, oblíbených nahrávek a CD, vyhledávání zajímavých podrobností k aktuálním tématům. Jednou měsíčně nabízíme rodičům možnost objednat se na konzultaci, kde mohou individuálně projednat projevy a pokroky jednotlivých dětí. Zadáváme dětem jednoduché domácí úkoly, tak, aby se rodiče mohli podílet na tématu, kterému se aktuálně věnujeme. Vítejme nápady a návrhy pro obohacení činností dětí v rámci možností jednotlivých rodičů. Během školního roku máme naplánovány společné akce s rodiči mimo září a ledna na každý měsíc. S přihlédnutím k situaci okolo pandemie není jisté, že budeme moci v tomto školním roce všechny uskutečnit.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Výběr jednotlivých činností je přizpůsobován tak, aby vždy maximálně vyhovoval specifickým potřebám a celkovým možnostem těchto dětí. Je výrazně

uplatňovaný individuální přístup, dodržujeme všechna doporučená podpůrná opatření. Snažíme se o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Podmínky pro vzdělávání přizpůsobujeme tak, aby vždy odpovídaly individuálním potřebám dětí. Uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu (při plánování a organizaci činností), realizujeme všechna stanovená podpůrná opatření. Důraz klademe na komunikaci a spolupráci se zákonnými zástupci dítěte. Učitelky podle potřeby úzce spolupracují s odbornými pracovníky PPP či SPC (konzultace, návštěvy, podklady pro šetření aj.). Počet dětí ve třídě je v souladu s platnými právními předpisy.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Respektujeme individualitu každého dítěte. V případě diagnostikování mimořádného nadání některého z dětí pracovníky školského poradenského zařízení bude při vzdělávání zajišťována podpora a rozvíjení jeho mimořádných schopností vhodnou organizací jednotlivých činností – tak, aby nebyla jednostranná a neomezila se pestrost a širší potřebné vzdělávací nabídky vůči danému dítěti. Realizována budou všechna stanovená podpůrná opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí. Dětem nasloucháme a dáváme prostor pro vyjádření vlastního názoru i možnost uplatnit a rozvinout své zájmy.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí mladších tří let

Naším cílem je začlenění do edukačního procesu také dětí mladších tří let formou pozvolné adaptace se zaměřením na socializaci a prohlubování základů sebeobslužných činností. Samozřejmostí je individualizovaný přístup a úzká spolupráce s rodinou. Učitelky ve třídě mateřské školy jsou stabilní, mají pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie, v rámci DVPP a formou samostudia si průběžně doplňují informace a poznatky k problematice vzdělávání dětí od dvou let. Během přímé pedagogické činnosti se učitelky v maximální možné míře překrývají. Jako personální podporu využíváme na začátku školního roku školního asistenta z projektu OP VVV Šablony. Školní asistentka spolupracuje s učitelkami, pomáhá zejména při rozvíjení her dětí, pomáhá a dohlíží na děti v oblasti osobní hygieny, stravování a při sebeobsluze (dokrmování, oblékání). Dále pomáhá se zajištěním dohledu nad dětmi z důvodu bezpečnosti (při volné hře, pobytu venku, při přechodech v budově, na mimoškolních akcích).

Režim dne je v co nejvyšší možné míře přizpůsoben vzdělávání dětí od dvou let. Není dodržován striktně, děti mají dostatek času např. na stravování, sebeobsluhu, hygienu. Velký prostor je věnován volné hře dětí (zejména v době po příchodu do MŠ, při pobytu venku, v odpoledních činnostech). Pro pobyt venku je MŠ nejčastěji využívána rozlehlá školní zahrada. V případě drobného deště je možný pobyt dětí v altánku nebo na zastřešených dlážděních okolo budovy. Příležitostně jsou zařazovány procházky obcí (pro zajištění bezpečnosti dětí jsou využívány reflexní vesty a zvýšený dohled nad dětmi).

Pro usnadnění období adaptace dětí umožňujeme rodičům postupné prodlužování pobytu dítěte v mateřské škole a počítáme s individuální potřebou času k přivyknutí

novému prostředí a režimu. Klademe důraz na pravidelnou docházku, každodenní rozhovory s rodiči.

4. Organizace výchovy a vzdělávání

V mateřské škole je zapsáno 22 dětí v jedné smíšené třídě, kde jsou děti od dvou do 6 let.

Provoz MŠ je od 6,30 do 16,00 hodin.

Děti, které si rodiče vyzvedávají po obědě, odcházejí od 12,15 hodin. Po odpočinku si rodiče děti vyzvedávají od 14,45 do konce provozu MŠ. V době hlavních prázdnin je mateřská škola 7 týdnů uzavřena, uzavření v době vánočních a jarních prázdnin projednáváme s rodiči v dostatečném předstihu, zpravidla již na třídní schůzce na začátku školního roku.

Zápis dětí pro následující školní rok probíhá v měsíci květnu a řídí se příslušnými právními předpisy.

Kritéria pro přijetí k předškolnímu vzdělávání:

Přednostně jsou přijímány děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné (od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku) a děti po dodatečném odkladu školní docházky.

Organizace dne v MŠ

6:30 – 8:15 zahájení provozu v horní třídě, ranní hry, individuální činnosti, ILP s dětmi

8:15 – 8:35 hygiena nejmladších dětí – příprava na svačinku; ranní kroužek a ranní cvičení starších dětí

8:35 – 9:00 dopolední svačinka

9:00 – 9:30 didakticky cílené činnosti dětí

9:30 – 11:15 příprava na pobyt venku, pobyt venku

11:15 – 12:15 hygiena, příprava na oběd, oběd

12:15 – 12:45 hygiena, čištění zubů, pohádka, příprava na odpočinek

12:45 – 14:20 polední odpočinek, klidové činnosti dětí

14:20 – 14:45 vstávání, hygiena, oblékání, odpolední svačinka

14:45 – 16:00 hry do rozchodu dle zájmu dětí, činnosti řízené pedagogem, individuální činnosti s dětmi

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vypracovávají pedagogické pracovnice společně, vycházejí při jeho tvorbě z možností a podmínek školy, z hodnocení předchozích období.

Při výchovně vzdělávací práci sledujeme rámcové a dílčí vzdělávací cíle předškolního vzdělávání, které jsou stanoveny Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Využíváme znalostí z absolvovaných seminářů a všech dostupných metodických zdrojů. Inspirujeme se na stránkách rvp.cz a také v časopise Informatorium 3-8.

Vzdělávacích akcí se účastníme dle plánu DVPP.

Činnosti MŠ vycházejí ze života, podmínek a dění v obci. Přizpůsobujeme je možnostem a potřebám dětí, které naši MŠ navštěvují. Využíváme skutečnosti, že se v našem malém kolektivu všichni dobře známe, a tak je možné plnit výchovně vzdělávací úkoly téměř na úrovni rodiny.

Vize školy:

Poskytovat dětem co nejvhodnější podmínky pro jejich všestranný rozvoj, usilovat o jejich pestrou nabídku.

Dávat dětem pocit bezpečí – navázat na rodinu, vytvářet podmínky pro zdravý růst a všestranný rozvoj každého dítěte.

Usilovat o zkvalitňování těchto podmínek.

Dlouhodobý cíl:

Získávat si důvěru dětí a rodičů, podílet se na přípravách a účastnit se místních akcí, slavností a významných událostí. Pěstovat v dětech pozitivní postoj k životu při každodenních aktivitách, podporovat kontakt s přírodou.

Vytvářet a udržovat v obci kulturní tradice, propojovat život mateřské školy s životy rodin a obce.

Zvýšenou péčí o jazykovou výchovu dětí předcházet potížím při přechodu do 1. třídy ZŠ.

Náš školní vzdělávací program má název:

Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě!

Citlivý pohled na svět s úsměvem, tradice a lidovost – to vše nám pomůže chápat dění kolem nás, účastnit se ho, komunikovat spolu a vzájemně si porozumět.

Při výběru vzdělávací nabídky vycházíme z dění v přírodě a kolem nás, ze života naší společnosti.

Každý den si zacvičíme, v kroužku kamarádství si sdělíme, co se stalo zajímavého, jak se jmenuje dnešní den, jaké je počasí, roční období, měsíc a rok, kdo má svátek nebo narozeniny. Protože se i letos chceme zaměřovat na jazykovou výchovu našich dětí, zařazujeme denně do činností dětí logopedické chvílky. Motivujeme děti k

činnostem tak, abychom se nenásilně dostali k tématu, se kterým konkrétně pracujeme.

Prvky vzdělávání nabízíme dětem ve skupinkách nebo individuálně, tak, jak to dětem nejlépe vyhovuje.

5.1 Zaměření naší mateřské školy

- péče o správnou výslovnost dětí, jazyková výchova
- uplatňování citlivého a individuálního přístupu ke každému dítěti
- zajišťování pocitu bezpečí, jistoty a spokojenosti všem dětem
- umožnění dostatku pohybu dětem
- nabídky různorodých a zajímavých činností s dětmi při pobytech venku

- prohlubování základních schopností a dovedností důležitých pro další život dětí
- udržování a zkvalitňování spolupráce s rodiči
- směřování dětí k bezproblémovému přechodu do základní školy

5.2 Cíle naší mateřské školy

Při výchovně vzdělávací práci sledujeme tyto cíle předškolního vzdělávání, které jsou stanoveny RVP PV:

- 1. rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení**
- 2. osvojení si základů hodnot, na kterých je (by měla být) založena naše společnost**
- 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost, působící na své okolí**

Aby mohl být uskutečňován proces vzdělávání, musíme naplnit potřeby dětí:

1. Fyziologické potřeby: jídlo, pití, vyměšování, pohyb, teplo, hygiena...
2. Potřeba bezpečí a jistoty: bezpečné prostředí, funkční pravidla...
3. Potřeba lásky a náležitosti: vědět, že jsem vítaný, potřebný (oční kontakt, úsměv, pozornost, pohlazení).
4. Potřeba úcty a uznání: chovat se k dětem jako k bytostem, které mají svou hodnotu už nyní.
5. Potřeba seberealizace: chuť učit se, vědomě rozvíjet své předpoklady a talent – naplnit a nepromarnit vše dobré, co v dítěti je, umožnit dětem být vším, čím chtějí a mohou být.

Vymezení cílů vedoucích k naplňování klíčových kompetencí dětí:

1. kompetence k učení

Vést děti prostřednictvím rozhovorů, pozorování a zkoumání k pochopení skutečnosti, kde žijí, s kým žijí (rodina, mateřská škola, blízké okolí a lidé v obci i jinde).

Využívat hlavně bezprostřední styk s přírodou, která je v okolí MŠ (pozorování okolí během ročních období - proměny, dění v prostředí, které nás obklopuje), nebát se klást otázky, chválit za sebemenší úspěchy, a tím motivovat ke spontánnímu i vědomému učení.

Vytvořit systém a směr, kterým se učení bude ubírat - roční období. Společně se radovat, co dokážeme, co jsme se už naučili doma nebo během minulého prožitého období v MŠ. Užívat v co největší míře pochvalu, vyjádření radosti a uznání.

2. kompetence k řešení problémů

Vést děti k spontánnímu řešení problémů s využíváním zkušeností nabytých v rodině, hledáním možností, jak problém vyřešit (nápodoba, vlastní představivost, uplatnění vlastního citění - podpora empatie vůči ostatním). Umět posoudit funkčnost řešení - umět zvolit správnou cestu.

Vést rozhovory v komunikačním kruhu s připravenými tématy (nevyhýbat se problémům, rozlišovat dobro a zlo, ne vždy je můj názor správný - každý má právo mýlit se, nebát se chyb, správně investovat svou aktivitu, abych neublížoval, umět chápat výrazy – chybami se člověk učí, kdo jinému jámu kopá atd., využití bajek a příběhů apod.).

Zpřesňovat početní představy, stavět na svých přechozích zkušenostech.

3. komunikativní kompetence

Podporovat samostatnost při verbálním projevu, tvoření vhodně formulovaných vět, adekvátní reakce na kladené otázky, umět vyjádřit svá přání, popsat situaci, sdělit samostatně prožitky, přání, pocity, nálady (řeč, dramatizace, výtvarný a hudební projev).

Nebát se komunikovat s dětmi, dospělými, průběžně rozšiřovat svou slovní zásobu, využívat informační a komunikační prostředky (knihy, encyklopedie, počítač).

Rozvíjet povědomí o tom, že se lidé mohou dorozumívat i jinými jazyky, které se můžeme učit.

4. sociální a personální kompetence

Vést k chápání, že ubližování, ponižování, vysmívání, agresivita a násilí nepatří do zdravé společnosti, konflikty řešit dohodou, umět reagovat na projevy násilí v rodině, v MŠ i jinde.

Umět chápat lidi, kteří se liší jakýmkoliv způsobem (věk, vzhled, postižení) – empatie, chovat se obezřetně při styku s neznámými lidmi.

Uvědomovat si zodpovědnost za své chování, umět nést důsledky, nebát se spolupodílet se na společných rozhodnutích, dodržovat dohodnutá pravidla a přizpůsobovat se jim, věřit, že tato pravidla jsou správná, umět uzavírat kompromisy.

5. činnostní a občanské kompetence

Vést k uvědomění si, že člověk může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že je za svá rozhodnutí zodpovědný.

Cítit smysl pro povinnost ve hře, smysl pro odpovědnost, vážit si práce své i ostatních.

Spoluvytvářet pravidla společného soužití mezi vrstevníky, vést k povědomí o svém místě ve společnosti (není jedno, v jakém prostředí se pohybujeme a žijeme). Chápat pojem lidské hodnoty.

5.3 Metody a formy práce

Při všech činnostech s dětmi využíváme metody a formy práce, které jsou přiměřené věku dětí a odpovídají jejich každodenním životním situacím nebo činnostem. Při jejich uplatňování vycházíme z individuálního přístupu k dítěti, respektujeme jeho osobní tempo, zájmy a potřeby. Snažíme se o to, abychom při práci s dětmi vyváženě zařazovaly činnosti řízené a spontánní.

Formy:

Frontální vzdělávání – zařazováno v případě, že to vyžaduje určitá situace.

Skupinové vzdělávání – využíváno nejčastěji (věkově smíšená třída).

Individuální vzdělávání – vychází z individuálních potřeb (IVP) a zájmů dítěte.

Metody:

Prožitkové učení – založené na přímých zážitcích dítěte, podporuje dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcuje radost dítěte z učení a vyvolává jeho zájem o nové poznání.

Sociální učení – vychází z principu přirozené nápodoby vzorů chování a postojů.

Kooperativní učení – uplatňováno při vzájemné spolupráci dětí, při řešení složitějších problémů a situací (učí se rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, radit se, kontrolovat a hodnotit společnou práci).

Didakticky zacílené činnosti – zařazované řízené učení dětí podle témat jednotlivých integrovaných bloků.

Spontánní aktivity dětí – vychází z jejich přirozených potřeb.

Experimentální učení (využíváno zejména u dětí předškolního věku) – vede děti k řešení problémů, k rozvoji myšlení, obohacování jejich vlastních zkušeností.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah ŠVP PV „Jen si, děti, všimněte“ je uspořádán do následujících *integrovaných bloků*, které na sebe přirozeně navazují po jednotlivých ročních obdobích v průběhu školního roku. Každé roční období má své ústřední téma, které je podrobněji rozpracováno do jednotlivých týdenních podtémat (*v propojení do navazujícího Třídního vzdělávacího programu*). Podtémata nejsou pevně určena, mohou se měnit podle momentální situace. Celé vzdělávání probíhá prostřednictvím řady činností ze života člověka. Vychází z místních tradic i ze zájmu dětí. Jednotlivé činnosti vybíráme tak, aby děti zabavily, ale aby se zároveň přirozeně učily. Snažíme se vytvářet vhodné příležitosti k tomu, aby děti při praktických činnostech poznávaly svět a snažily se chápat, co je pro nás důležité, co je zdravé, čestné, správné.

Vybraná témata naplňujeme konkrétními činnostmi ke splnění vymezených dílčích cílů RVP PV a k dosažení stanovených výstupů práce s dětmi (jejich poznatků, dovedností, hodnot a postojů) ve všech sledovaných oblastech:

1. Dítě a jeho tělo (biologické)
2. Dítě a jeho psychika (psychologické)
3. Dítě a ten druhý (interpersonální)
4. Dítě a společnost (sociálně-kulturní)
5. Dítě a svět (environmentální)

Součástí popisu jednotlivých integrovaných bloků jsou tak vždy rámcově stanovené okruhy činností a výše uvedené očekávané výstupy. Podle aktuální situace, zájmu dětí i konkrétních podmínek si učitelky vybírají téma, které dále rozpracovávají (u určitých oblastí podrobněji, u jiných méně – vždy podle potřeb daného tématu) do konkrétních činností ve všech pěti vzdělávacích oblastech daných RVP PV. Nad rámec ŠVP mohou být v rámci vzdělávání dětí v průběhu školního roku zařazovány i aktivity vyplývající z aktuálních přání dětí, potřeb pedagogů či ve spolupráci s rodiči apod.

Přehled základních témat jednotlivých integrovaných bloků:

1. Kamarád, kamarád, to je ten, koho mám rád...
2. Podzim čaruje
3. Advent
4. Kouzelná zima
5. Jaro už je tu
6. Léto, milé léto

6.1 Integrované bloky

1. Kamarád, kamarád, to je ten, koho mám rád...

Charakteristika

Blok, ve kterém přivítáme nové děti, budeme pro ně vytvářet příjemné a bezpečné prostředí. Budeme si připomínat svá jména (školáci i v grafické podobě, rytmizace, začáteční písmeno), hledat, připomínat a vytvářet pravidla bezpečnosti a vzájemného soužití a učit se dodržovat je, přizpůsobovat se prostředí, učit se v něm žít, pomáhat si, uklízet po sobě. Společné rituály, říkanky, dramatizace, písničky a hry ke stmelení třídy. Sdělování zážitků z prázdnin, loučení s létem.

Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo: Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Dítě a jeho psychika: Rozvoj verbálních i neverbálních komunikativních dovedností a tvořivosti. Získání přiměřené samostatnosti dítěte po citové stránce.

Dítě a ten druhý: Seznamování se vzájemnými pravidly chování (jednoho vůči druhému), posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, ve skupině dětí).

Dítě a společnost: Rozvoj schopnosti žít v určitém společenství s ostatními (učit se spolupracovat) i jako součást přírody.

Dítě a svět: Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Vzdělávací nabídka:

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- společné diskuse, rozhovory, samostatný slovní projev na určité téma, přednes, dramatizace, zpěv
- aktivity podporující sblížování dětí, kamarádství, společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ, přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, vycházky do okolí
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo: Zvládnout sebeobsluhu, dodržovat základní hygienické návyky (starat se o osobní hygienu, umět stolovat – jíst i pít, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.).

Dítě a jeho psychika: Přemýšlet a vést rozhovor, naučit se reprodukovat říkanky, písničky. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických), dokázat je i verbálně komentovat. Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých.

Dítě a ten druhý: Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.

Dítě a společnost: Pochopit, že každý má v určitém společenství (v rodině, v mateřské škole, ve skupině dětí) svou roli, podle které je třeba se chovat.

Dítě a svět: Orientovat se bezpečně ve známém prostředí – v různých životních situacích (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí).

2. Podzim čaruje

Charakteristika:

Děti si budou osvojovat poznatky o přírodě a jejích proměnách, objevovat význam zeleniny a ovoce pro zdraví člověka, jejich správné pojmenování, budou sledovat charakteristické rysy podzimního období – barvy, plody ve volné přírodě, přípravy na zimní spánek některých živočichů. Budou rozvíjet svou zručnost a fantazii při práci s přírodními materiály. Naučí se říkanky, básničky, písničky a hry k tématům. Společně s rodiči uskutečníme podzimní dílnu a lampiónový průvod.

Dílní vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo: Uvědomění si vlastního těla. Rozvoj využívání všech smyslů. Osvojení si poznatků a dovedností vedoucích k celkové podpoře zdraví a bezpečí dítěte.

Dítě a jeho psychika: Rozvíjení řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování). Vedení dětí k rozvoji jejich morálního a estetického vnímání, cítění a prožívání. Rozvoj paměti, pozornosti a kultivovaného projevu.

Dítě a ten druhý: Rozvíjení kooperativních dovedností (spolupráce s ostatními ve skupině), rozvoj verbálních i neverbálních komunikativních dovedností.

Dítě a společnost: Rozvoj společenského a estetického vkusu. Rozvoj základních kulturně - společenských postojů.

Dítě a svět: Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit. Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a změnám.

Vzdělávací nabídka:

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků, smyslové a psychomotorické hry
- hry se slovy, rytmické a vokální činnosti
- pozorování přírodních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovory o výsledku pozorování
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhým, k ochotě se rozdělit
- aktivity přibližující dětem svět kultury a umění
- poučení o možných nebezpečných situacích a způsobech, jak se chránit.
- pohybové hry v prostoru a jiné činnosti, aktivity zaměřené na poznávání lidského těla a směřující k ochraně zdraví
- společné rozhovory, vyprávění, přednes, dramatizace, zpěv
- pozorování přírody, zkoumání, určování a pojmenování vlastností pozorovaných objektů, předmětů či jevů
- modelově zaměřené činnosti, které pomáhají dítěti pochopit pravidla vzájemné komunikace (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a upevňují jeho morální postoje při jednání s druhými, spoluvytváření pravidel soužití ve třídě (využití pohádek)
- herní činnosti zaměřené na rozvíjení ekologického smýšlení dětí.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo: Mít povědomí o důležitosti aktivního pohybu a zdravé výživy. Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů. Zachovávat správné držení těla.

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci. Pojmenovat části těla a porozumět jeho vývoji. Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí.

Dítě a jeho psychika: Vědomě užívat všech smyslů, záměrně pozorovat, poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno. Samostatně a smysluplně vyjadřovat myšlenky, nápady, dokázat vést rozhovor. Poznat a pojmenovat věci kolem sebe, zaměřovat se na to, co je z hlediska poznání důležité.

Dítě a ten druhý: Respektovat potřeby jiného dítěte, rozdělit si úkoly. Vnímat, co si druhý přeje, případně co potřebuje, a vycházet mu vstříc. V rámci stanovených pravidel komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat přátelství.

Dítě a společnost: Vnímat kulturní a umělecké podněty. Dodržovat stanovená pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě.

Dítě a svět: Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka. Pomáhat pečovat o své okolí. Uvědomovat si reálná nebezpečí.

3. Advent

Charakteristika:

Seznámení a aktivní účast dětí při dodržování zvyků a tradic, spojených s adventním časem, atmosféra ve třídě, v rodině, v obci. Mikulášská nadílka na obci, účast při rozsvícení stromečku v obci. Děti budou vedeny k uvědomování si citových vazeb v rodině a k lidem kolem. Pečení a zdobení perníčků, přípravy vystoupení - adventní koncert, vánoční besídka. Tvoření vánočních ozdob z různých materiálů, výzdoba MŠ. Během adventu všichni vytváříme radostnou atmosféru při přípravách Vánoc, těšíme se společně na svátky, vyrábíme ozdoby a dárečky, zpíváme koledy. Při rozhovorech děti dostávají dostatečný prostor k vyjádření svých pocitů, názorů a přání. Uvědomujeme si důležitost lásky v rodině i v MŠ – i vážit si lidí kolem nás.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo: Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky.

Dítě a jeho psychika: Rozvoj verbálních i neverbálních komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. Rozvíjení schopnosti vytvářet i prožívat citové vztahy. Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících vyjádření vlastních pocitů, získaných dojmů a prožitků.

Dítě a ten druhý: Rozvoj interaktivních schopností ve skupinových hrách.

Dítě a společnost: Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních (spolupracovat, podílet se na společných činnostech). Přijímání základních hodnot, které určité společenství uznává.

Dítě a svět: Vytváření pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije.

Vzdělávací nabídka:

- pohybové hry v prostoru, manipulační činnosti s předměty, pomůckami, materiálem, konstruktivní a grafické činnosti
- vyprávění příběhů s etickým obsahem, samostatný slovní projev při sdělování zážitků na určité téma, poslech příběhů čtených, sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte, estetické a tvůrčí aktivity, hry na téma rodiny a přátelství
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, ochotě se rozdělit, spolupracovat, pomoci, střídat se
- tvořivé činnosti s různými materiály, zdobení prostor školky
- různorodé společné hry a skupinové aktivity, přípravy a realizace slavností
- přirozené pozorování blízkého okolí, vycházky, aktivity zaměřené na orientaci v obci, sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo: Zachovat správné držení těla, zvládnout základní pohybové dovednosti, zvládnout jemnou motoriku.

Dítě a jeho psychika: Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, sledovat příběh a vyprávět příběh. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků. Zachytit a vyjádřit své zážitky, prožitky.

Dítě a ten druhý: Spolupracovat s ostatními, respektovat potřeby jiného dítěte, vycházet mu vstříc, rozdělit si úkol.

Dítě a společnost: Uvědomovat si, že všichni lidé respektují pravidla chování. Vytvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách.

Dítě a svět: Orientovat se ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí.

4. Kouzelná zima

Charakteristika:

Seznámení s možnostmi činností v zimě - zimní radovánky a sporty na sněhu a ledu, zkoumání vlastností sněhu a ledu, experimenty. Oblékání v zimě, péče o zdraví – pravidla bezpečnosti při sportování, Tvoření ze sněhu na zahradě. Shrnutí poznatků o zimě.

Sáňkujeme na kopci, kloužeme se na ledu – dbáme na dodržování pravidel při zimních hrách.

Učíme děti písně, básně a hádanky se zimní tematikou. Učíme se chápat rozdíly počasí – srovnávání s jinými ročními obdobími, připravujeme dětem zimní radovánky. Pozorujeme přírodu na zahradách a mimo ně – srovnávání. Pečujeme o ptáčky v zimě. Věnujeme se poznávání lidského těla, významu zdraví a prevenci nemocí.

Přípravy na karneval a Masopust – pohádkový čas, seznámení s řemesly a povoláními, veselé a radostné prožitky v rámci školičky, rodiny i obce.

Dílní vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo: Vytvoření reálných životních návyků. Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky.

Dítě a jeho psychika: : Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. Rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě – osobní spokojenost.

Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení, verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické), osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkce (abeceda, čísla). Rozvoj zájmu o učení.

Dítě a ten druhý: Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými. Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.

Dítě a společnost: Porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklé v přirozeném sociokulturním prostředí. Rozvoj schopnosti projevat se autenticky.

Dítě a svět: Pozorování okolní přírody. Vytváření základního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.

Vzdělávací nabídka:

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, aktivní prohlížení dětských knih, hry a činnosti zaměřené na poznávání a rozlišování zvuků, užívání přiměřených gest
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, základní geometrické tvary, množství apod. a jejich smysluplné praktické aplikace)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, ochotě se rozdělit, spolupracovat, pomoci, střídat se, další společné hry a skupinové aktivity
- přirozené pozorování blízkého okolí, vycházky, aktivity zaměřené na orientaci v obci, sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci či nezdravých návyků
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti, společné rozhovory, komentování zážitků a aktivit
- spontánní hra, činnosti vedoucí ke spokojenosti a radosti, přiměřené silám a schopnostem dítěte, aktivity zaměřené na přípravu samostatného vystupování, vyjadřování, rozhodování a sebehodnocení
- hry a praktické činnosti, které uvádějí dítě do světa lidí – jejich života a práce,

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity zaměřené na získávání praktické orientace v obci (vycházky v obci, návštěva obecního úřadu, domluvené exkurze v místních provozovnách), sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo: Mít povědomí o významu péče o zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy. Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc.

Dítě a jeho psychika: Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči. Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech. Sledovat očima zleva doprava. Poznat některá písmenka a číslice. Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu.

Chápat číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat.

Dítě a ten druhý: Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc, mít ohled na druhého a soucítit s ním. Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost: Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhého. Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat apod.)

Dítě a svět: Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné. Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním, technickém prostředí i jeho dění.

5. Jaro už je tu

Charakteristika:

Loučení se zimou a vítání jara – Morena. Všimáme si změn v probouzející se přírodě – květiny, hmyz, mláďata, počasí. Vedeme děti k citlivosti a ochraně živých tvorů, k porozumění změnám v přírodě i ve společnosti na jaře. Učíme se pojmenovávat první jarní květiny, pozorujeme probouzející se hmyz, posloucháme zpěv ptáků.

Experimentujeme se semínky obilí, sejeme hrášek. Děti se učí pojmenovávat změny v přírodě, objevovat rozdíly mezi přírodou živou a neživou. Pozorujeme svět rostlin, učíme se citlivě chovat k rostlinám, stromům a živočichům, ale také k prostředí, v němž žijí. Své pocity (citové prožitky) zpracováváme verbálně i výtvarně.

Pracujeme s našimi oblíbenými knihami a pohádkami.

Věnujeme se péči o prostředí kolem sebe, připomeneme nutnost třídění odpadů. Tradice - Velikonoce, pálení čarodějnic. Dotkneme se tématu dopravy a bezpečnosti, budeme se věnovat významu rodiny a přípravám na svátek maminek.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo: Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Dítě a jeho psychika:

Rozvoj dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění). Vytváření základů pro práci s informacemi.

Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.

Dítě a ten druhý: Rozvoj kooperativních dovedností ve skupinkách. Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině.

Dítě a společnost: Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije. Rozvoj společenského i estetického vkusu. Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině) svou roli, podle které je třeba se chovat. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách. Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik. Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností.

Dítě a svět: Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou. Osvojení si elementárních poznatků o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné.

Vzdělávací nabídka:

- prostorové i jiné pohybové aktivity vedoucí k rozvoji svalové činnosti dětí
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů o přírodě, vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo vidělo
- modelově zaměřené aktivity pomáhající dítěti porozumět časovým proměnám určitých událostí souvisejících s jeho přirozeným vývojem
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě se rozdělit, střídat se, pomoci kamarádovi
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - hry na téma rodiny (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění (výtvarné, hudební a dramatické činnosti apod.),
- činnosti zaměřené na vytváření správných postojů dítěte v rámci sociálního

prostředí, v němž žije (rodina) - funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině

- hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí, hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich života a práce
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, činnosti zaměřené na rozvoj poznání (kladení otázek a hledání odpovědí, vyprávění, poslech, objevování).

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo: Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí. Zvládnout sebeobsluhu a jednoduché pracovní úkony.

Dítě a jeho psychika: Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách). Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí. Chápat elementární časové pojmy (jaro, léto, podzim, zima).

Dítě a ten druhý: Spolupracovat s ostatními. Respektovat potřeby jiného dítěte, mít ohled na druhého, nabídnout mu pomoc. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma. Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).

Dítě a společnost: Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách. Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik.

Dítě a svět: Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí). Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka.

6. Léto, milé léto

Charakteristika:

Přípravy na oslavy Dne dětí, vycházky do přírody, pohybové aktivity – hry a soutěže pro radost a zlepšení fyzické kondice dětí. Připomínáme si, že na planetě Zemi žijí i jiné děti (všichni jsme si rovni). Přiblížíme si důležité skutečnosti o České republice. Věnujeme se tématu dopravy a cestování, upevňujeme u dětí povědomí o životě zvířat na Zemi. Přípravy na loučení se školáky a na prázdniny.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo: Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

Dítě a jeho psychika: Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.). Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení.

Dítě a ten druhý: Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému dítěti i k živým tvorům. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.

Dítě a společnost: Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností. Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.

Dítě a svět: Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Vzdělávací nabídka:

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních postojů
- činnosti odpočinkové a relaxační, zajišťující zdravou atmosféru a prostředí
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi dětmi a vztahů ke zvířátkům
- činnosti přibližující dítěti pravidla vzájemné komunikace a respektování základních morálních hodnot
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí a života zvířat
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování se srozumitelnými reáliemi o naší republice.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo: Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy. Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní..).

Dítě a jeho psychika: Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.

Dítě a ten druhý: Navazovat a udržovat dětská přátelství. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole. Chovat se citlivě ke všem živým tvorům.

Dítě a společnost: Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách.

Dítě a svět: Vnímat, že svět je rozmanitý a pozoruhodný. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním.

Činnosti nabízené mimo vlastní vzdělávací program:

Divadelní představení, koncerty, besedy a exkurze dle výběru a aktuální nabídky.

Reakce na pozvánky a nabídky, organizované institucemi pro předškolní děti (spřátelené mateřské školy, hasiči, zdravotnická zařízení, zoo koutek, MAS apod.)

7. Evaluační systém

Školní vzdělávací program je pravidelně sledován, rozebírán a hodnocen. Touto kontrolou se snažíme zlepšovat a zdokonalovat naši práci.

Cílem vypracovaného uceleného systému hodnocení je nastavit vyhodnocování jako průběžný proces ke zkvalitňování předškolního vzdělávání.

Zásady pro hodnocení

- dávat dětem prostor pro hodnocení
- snažit se, aby byly hodnoceny činnosti, ne děti
- průběžně hodnotit všechny své činnosti
- sledovat individuální pokroky každého dítěte
- sledovat pokroky třídy jako celku
- do hodnocení zapojit i rodiče (individuální konzultace)
- při hodnocení dát prostor i správním zaměstnancům (společné porady)
- podporovat sebehodnocení pedagogů.

Oblasti evaluace (její předmět)

- naplňování cílů programu
- kvalita podmínek vzdělávání
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace jednotlivých integrovaných bloků)
- práce pedagogů
- výsledky vzdělávání

Prostředky k hodnocení (metody a techniky), stanovené termíny, zodpovědnost

- hodnocení průběžné vzdělávací práce s dětmi *ústně* (1x denně) HK, při předávání dětí u střídání směn
- *písemné* hodnocení za tématem (1x týdně)
Z: učitelky, AP
- hodnocení integrovaných bloků – *písemně* (vždy po skončení IB)
Z: učitelky, AP
- *písemné* záznamy individuálních pokroků jednotlivých dětí průběžně, konzultace diagnostik 2x ročně
Z: učitelky, AP
- pravidelné pedagogické porady (1x měsíčně) –
Z: ředitelka
- kontrolní činnost ředitele školy (v souladu s Plánem HKČ)
- závěrečné hodnocení pokroku třídy v červnu na ped. poradě(1x ročně)- *písemně*
Z: učitelky
- informovanost rodičů o dění v MŠ prostřednictvím nástěnek, individuálních rozhovorů (průběžně) a schůzek pro rodiče (2x ročně), nabídka individuálních konzultací k jednotlivým dětem
Z: učitelky

- hodnocení všech stanovených podmínek vzdělávání – *ústně* všichni zaměstnanci při tvorbě (*písemně*) nového ŠVP PV, požadavky a připomínky zaměstnanců, rodičů apod. (1 x ročně)

Z: ředitelka

- hodnocení funkčnosti ŠVP, TVP – *ústně* (1x měsíčně na poradách, Z: učitelky, AP).

Poznámky ke konkrétním metodám hodnocení:

<i>sebeevaluace</i>	každodenní hodnocení vlastní práce
<i>sledování</i>	projevy chování, výtvary a výpovědi dětí
<i>naslouchání</i>	přijímání námětů, názorů, poznatků a hodnocení rodičů i ostatních pracovníků školy
<i>rozhovory</i>	vzájemné rozhovory učitelek denně při předávání dětí, společné rozbory situací, rozhovory s dětmi
<i>anketa</i>	písemnou nebo ústní formou, směřovanou na rodiče dětí a jejich zájem i hodnocení dění v MŠ a jejich realizovaných akcí
<i>vyhodnocení</i>	vzájemné předávání poznatků, rad a zkušeností mezi pedagogickými pracovníci na pedagogických poradách
<i>zpráva</i>	celková analýza a hodnocení uplynulého roku zápisu z pedagogické rady
<i>hospitační činnost</i>	v souladu s Plánem HKČ

Poznámky k časovému průběhu hodnocení: Průběžně budeme hodnotit jednotlivá témata, sledovat, co se nám daří a co ne, a následně se zamýšlet nad příčinami úspěchů či neúspěchů. Měsíčně budeme konzultovat, co je potřeba zlepšit a vyřešit, v případě potřeby ihned.

Stanovení odpovědnosti: Celkové hodnocení vzdělávání zpracovávají učitelky společně. Jeho součástí je sledování vzdělávacího pokroku každého z dětí zařazených v MŠ.

8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

8.1 Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při vzdělávání dětí s PPO bude jejich naplňování probíhat tak, aby dětem, jejich potřebám i možnostem maximálně vyhovovalo.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s PPO mají učitelky na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních a vzdělávacích potřebách liší.

Účelem PV je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte.

PPO prvního stupně stanovuje MŠ.

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření (PO) stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.

Dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními (PPO) prvního stupně je ŠVP pro předškolní vzdělávání podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými PPO druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

PLPP zpracovává MŠ samostatně, IVP zpracovává MŠ na základě doporučení ŠPZ. Při vzdělávání dětí se SVP je potřeba spolupráce učitelek s rodiči a s dalšími odborníky, využívání služeb ŠPZ.

Každodenní výchovně vzdělávací práci s dětmi se SVP zajišťují učitelky MŠ a asistentka pedagoga.

V rámci DVPP průběžně absolvují odborné semináře a kurzy zaměřené na specifika práce s dětmi se SVP.

Na pedagogických poradách i při denním předávání dětí se učitelky vzájemně informují o průběžné práci s dětmi se SVP. Jsou postupně vytvářeny prostorové i materiální podmínky pro práci s těmito dětmi, pořizovány či vyráběny speciální pomůcky, metodické materiály apod. Také dbáme na vytváření podmínek pro pozitivní přijímání těchto dětí.

Individualizovaná práce s dětmi se SVP probíhá podle doporučení příslušného ŠPZ. MŠ projevuje maximální snahu o účinnou spolupráci se zákonnými zástupci dětí – citlivě s nimi komunikuje a předává potřebné informace.

8.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) dítěte se SVP.

-PLPP k individualizované výchově a vzdělávání dítěte sestavuje učitelka ve spolupráci s ředitelkou MŠ. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají vzájemné rozhovory obou učitelek s cílem stanovit maximálně funkční a účinné metody práce s daným dítětem i způsoby zpětné kontroly. Ředitelka stanovuje termín přípravy PLPP na zahajovací pedagogické poradě MŠ. Ředitelka organizuje společné schůzky s učitelkou a s asistentkou pedagoga a také se zákonnými zástupci dítěte.

-IVP zpracovává MŠ na doporučení ŠPZ a na žádost zákonného zástupce dítěte se SVP. Zpracovává se písemně ve spolupráci se ŠPZ a zákonnými zástupci dítěte. IVP je závazným dokumentem, který vychází ze ŠVP pro předškolní vzdělávání a je součástí dokumentace daného dítěte ve školní matrice dle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. MŠ seznámí s IVP zákonného zástupce dítěte. Na základě jeho písemného informovaného souhlasu dochází k poskytování výchovy a vzdělávání dítěte se SVP podle jeho IVP. Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitelka MŠ. Je-li dítěti se SVP přiznáno podpůrné opatření 3. stupně, zajistí ředitelka včasné vyřízení všech náležitostí, potřebných k realizaci podpůrných opatření. Současně instruuje a kontroluje asistentku pedagoga při práci dle IVP (viz náplň práce AP).

-Pravidla pro zapojení dalších subjektů - spolupráci s dalšími subjekty podporujícími výchovu a vzdělávání dětí se SVP a při řešení odborných pedagogických postupů (se SPC, s PPP, Středisko výchovné péče) zajišťuje ředitelka MŠ, vyhledává další možnosti při spolufinancování výchovy a vzdělávání dětí se SVP (sponzorství firem, institucí či jednotlivců) apod.

-Zodpovědné osoby v systému péče o děti se SVP:

Za zajištění koordinace práce s dětmi se SVP zodpovídá ředitelka. Učitelka je zodpovědná za garanci práce s dětmi se SVP v konkrétní oblasti. Ředitelka poskytuje prostory pro pravidelné individuální konzultace rodičů s dětmi a s logopedkou, za pravidelné cvičení s dětmi dle instrukcí odbornice zodpovídají rodiče.

-Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav výchovného a vzdělávacího procesu dětí se SVP:

Jako podpůrná opatření pro děti se SVP jsou v naší mateřské škole využívány (podle doporučení příslušného ŠPZ a přiznaného stupně podpory) v oblasti metod výchovy a vzdělávání styly výchovy a vzdělávání dětí, odpovídající jejich zdravotnímu stavu, individuálním možnostem a potřebám.

8.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí s PPO vždy odpovídají individuálním potřebám dětí. Učitelky ve třídě zajišťují tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.

Učitelky vytváří optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte – k učení i ke komunikaci s ostatními a pomáhají mu k tomu, aby dosáhlo co největšího stupně samostatnosti a zažívalo pocit úspěšnosti.

Podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se SVP je potřeba

- volba vhodných, potřebám dětí odpovídajících, vzdělávacích metod a prostředků (v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními)
- uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelek a ostatních pracovníků, kteří se na péči a vzdělávání podílejí
- vhodně zvolená citlivost a přiměřenost okolí
- vytvoření podmínek pro jejich pozitivní přijetí
- nutnost navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivá komunikace a předávání všech potřebných informací.

Denně:

- vytvoření prostředí plné klidu a důvěry
- nabídka her a hraček dle momentální nálady dítěte
- individuální práce s dítětem během dne dle situace a možností
- komunikace se zákonnými zástupci, vzájemné sdělování informací

8.4. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Věkové rozložení dětí ve třídě je od 2 do 6 let. S ohledem na individuální potřeby dvouletých dětí je vytvořen vhodný režim dne s ohledem na jejich potřeby. Velmi pozorně sledujeme průběh adaptace a úzce spolupracujeme s rodinou. Učitelky, které pracují s dvouletými dětmi, jsou stabilní a mají včetně školní asistentky pozitivní vztah k dětem této kategorie.

Režim dne ve třídě přizpůsobujeme potřebám dětí.

Doba stravování se posouvá (každé jídlo cca o 15 minut dříve než starší děti – režim se mění podle potřeby).

Největší prostor je věnován volné hře dětí. Pro příchod dětí ve věku od dvou do tří let individuálně komunikujeme s rodiči tak, aby dítěti nebyl pobyt v MŠ prodlužován

(pokud rodič pracuje od 9.00 hodin, může dítě vodit před devátou hodinou a netrváme na přivádění dítěte do MŠ do osmi hodin ráno).

Platí pravidlo pro pravidelnost a omlouvání nepřítomnosti dítěte.

Děti mají dostatek času na odpočinek, v případě že spí, nejsou buzeny.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciací). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

9. Vzdělávání dětí nadaných

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného dítěte sestavují učitelky v případě, že se ve třídě takové dítě vyskytuje.

Tento plán má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracují učitelky se zákonnými zástupci dítěte.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení ŠPZ s termínem dokončení nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

Součástí IVP je rovněž termín vyhodnocení jeho plnění, příp. i termín průběžného hodnocení IVP.

Je-li to účelné, může být IVP zpracován i pro kratší období než je školní rok.

IVP může být během školního roku funkčně upravován a doplňován.

Ředitelka školy zajistí písemný souhlas zákonného zástupce dítěte, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem a po získání jeho písemného informovaného souhlasu zaznamená ředitelka MŠ informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP, který se stává součástí dokumentace dítěte.

10. Distanční vzdělávání

MŠ poskytuje vzdělávání distančním způsobem, pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (*například mimořádným opatřením KHS nebo plošným*

opatřením MZd) nebo z důvodu nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost ve škole více než poloviny dětí s povinnou předškolní docházkou.

Distanční způsob výuky může probíhat nejrůznějšími formami, a to dle technického vybavení MŠ i jednotlivých dětí a dle aktuálních personálních možností školy. Může se jednat o zasílání tištěných materiálů, pokynů k samostatné práci s učebními texty, on-line přenos prezenční výuky či jiné různé formy. Vždy je nutná domluva a spolupráce s rodiči.

Distanční způsob vzdělávání musí vždy respektovat aktuální zdravotní stav a individuální podmínky konkrétních dětí.

MŠ je povinna přizpůsobit distanční vzdělávání včetně hodnocení podmínkám dotčených dětí, tak také personálním a technickým možnostem MŠ.

.....

ŠVP vypracovala:

Anna Bílá, ředitelka MŠ

razítko školy